

Господарське право; господарсько-процесуальне право

УДК 47.77:347.731:339.9

Найда Інна Володимирівна

*кандидат наук з державного управління, доцент,
декан економіко-правового факультету
Київський кооперативний інститут бізнесу і права*

Naida Inna

*Candidate of Public Administration, Associate Professor,
Dean of the Faculty of Economics and Law
Kyiv Cooperative Institute of Business and Law
ORCID: 0000-0001-7296-7884*

Котюк Олександр Михайлович

*здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності «Право»
Київського кооперативного інституту бізнесу і права*

Kotyuk Oleksandr

*Master's degree Student in the field of «Law» of the
Kyiv Cooperative Institute of Business and Law*

**ЗАХИСТ МІНОРИТАРНИХ АКЦІОНЕРІВ І МОДЕРНІЗАЦІЯ
КОРПОРАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ: ФІНАНСОВО-
ПРАВОВИЙ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКИЙ АСПЕКТ
PROTECTION OF MINORITY SHAREHOLDERS AND
MODERNIZATION OF CORPORATE REGULATION IN UKRAINE:
FINANCIAL-LEGAL AND COMPARATIVE PERSPECTIVES**

Анотація. Вступ. У сучасних умовах глобалізації та цифровізації економіки корпорації відіграють ключову роль у забезпеченні економічного розвитку та інтеграції національних ринків у світову фінансову систему.

Зростання значення корпоративного сектора супроводжується складними викликами у сфері фінансового управління та правового врегулювання корпоративних спорів, що обумовлює необхідність комплексного дослідження взаємозв'язку фінансових механізмів корпорацій і юридичних інструментів захисту прав учасників корпоративних відносин. Сучасні корпорації функціонують у динамічному середовищі, де ефективність управлінських рішень та прозорість фінансових операцій безпосередньо впливають на стабільність ринку, інвестиційну привабливість та довіру акціонерів.

Особливу увагу в наукових дослідженнях привертає проблема захисту прав міноритарних акціонерів та оптимізації процедур врегулювання корпоративних спорів. В Україні ці питання здебільшого регулюються традиційними судовими механізмами, які часто є тривалими, затратними та не завжди ефективними, що може негативно впливати на бізнес-клімат і знижувати рівень інвестиційної привабливості. У порівнянні із зарубіжними практиками, де активно застосовуються альтернативні методи вирішення спорів, такі як медіація, арбітраж та цифрові платформи для корпоративного управління, українські підходи потребують модернізації. Крім того, впровадження сучасних інформаційних та цифрових технологій, включаючи електронне голосування, смарт-контракти та блокчейн-системи для управління корпоративними фінансами, здатне підвищити прозорість операцій, скоротити конфлікти між акціонерами та забезпечити своєчасний захист прав міноритарних учасників.

Таким чином, інтеграція міжнародного досвіду у поєднанні з адаптацією національного законодавства створює передумови для підвищення ефективності корпоративного управління та розвитку прозорого, стабільного та конкурентоспроможного корпоративного сектору України.

Мета. Метою статті є проведення компаративного аналізу фінансових механізмів корпорацій та правових інструментів врегулювання корпоративних спорів, виявлення ефективних моделей корпоративного управління на основі українського та зарубіжного досвіду, а також визначення перспектив впровадження сучасних фінансових і юридичних підходів для підвищення прозорості, стабільності та інвестиційної привабливості корпоративного сектору України.

Матеріали і методи. У дослідженні використано комплексний підхід, що поєднує теоретичний аналіз, порівняльне вивчення (компаративістику) та емпіричне дослідження практики корпоративного управління. Матеріальною базою дослідження стали законодавчі акти України, нормативні документи щодо корпоративного управління та фінансової діяльності, судова практика, а також зарубіжний досвід США, ЄС, Великої Британії та Канади щодо фінансових механізмів корпорацій і врегулювання корпоративних спорів.

Методи дослідження включали:

- аналіз і синтез – для виявлення основних тенденцій у фінансовому управлінні корпорацій та механізмах захисту прав акціонерів;
- компаративний метод – для порівняння українських правових моделей із зарубіжними практиками;
- системний підхід – для дослідження взаємозв'язку фінансових механізмів та правового регулювання корпоративних спорів;
- метод критичного аналізу – для оцінки ефективності існуючих процедур та пропозиції вдосконалень;
- емпіричний метод – на основі аналізу конкретних кейсів корпоративних спорів, практики медіації та арбітражу.

Цей підхід дозволяє проводити всебічний та системний аналіз фінансово-правових інструментів корпорацій, враховуючи як внутрішні

механізми управління капіталом і ризиками, так і зовнішні правові рамки, що регулюють корпоративні відносини та захист прав акціонерів. Завдяки комплексному аналізу можна не лише оцінити ефективність існуючих механізмів фінансування та врегулювання корпоративних спорів, але й виявити прогалини у законодавстві, що обмежують прозорість, гнучкість та інвестиційну привабливість корпоративного сектору. Крім того, підхід дозволяє порівняти національні моделі корпоративного управління з міжнародними практиками, визначити найкращі інструменти для міноритарних акціонерів, впровадження цифрових технологій, а також оптимальні способи альтернативного вирішення спорів, таких як медіація та арбітраж. На основі отриманих результатів можна розробити рекомендації щодо модернізації корпоративного регулювання в умовах цифровізації та глобалізації економіки, що сприятиме підвищенню ефективності, прозорості та стабільності фінансового середовища, а також зміцненню довіри інвесторів до українських корпорацій.

Результати. Дослідження показало, що фінансові механізми корпорацій в Україні значною мірою формуються через традиційні інструменти: емісію акцій та облігацій, внутрішнє реінвестування прибутку, політику дивідендних виплат, а також системи внутрішнього контролю та управління ризиками. Аналіз практики показав, що українські корпорації все ще мають обмежений рівень прозорості та ефективності управлінських рішень порівняно із зарубіжними моделями, де використовуються незалежні аудиторські комітети, автоматизовані системи контролю та механізми buy-out і buy-in для міноритарних акціонерів.

Правове врегулювання корпоративних спорів в Україні переважно здійснюється через судові процедури, що призводить до тривалих та затратних процесів, високих витрат і ризику втрати ділових відносин. Порівняльний аналіз показав, що зарубіжні практики, зокрема медіація,

арбітраж та використання цифрових платформ для корпоративного управління, забезпечують більш гнучке та швидке вирішення конфліктів, зберігаючи конфіденційність і ділові зв'язки.

Дослідження також виявило зростаючу роль цифрових технологій у корпоративній фінансовій сфері. Використання електронного голосування, блокчейну та смарт-контрактів дозволяє автоматизувати операції, підвищити прозорість управління та створити нові механізми захисту прав акціонерів.

Компаративний аналіз українських і міжнародних моделей показав, що успішне корпоративне управління базується на прозорості, чіткому поділі повноважень між менеджментом і наглядовими радами, а також на ефективному захисті міноритарних акціонерів через механізми обов'язкового викупу акцій, колективних позовів та незалежних аудитів.

Таким чином, результати проведеного дослідження демонструють нагальну потребу модернізації українського законодавства у сфері корпоративного управління та фінансових механізмів корпорацій. Сучасний стан нормативно-правового регулювання не завжди забезпечує достатній рівень прозорості, ефективності та захисту прав усіх учасників корпоративних відносин, зокрема міноритарних акціонерів. Впровадження цифрових технологій, таких як блокчейн для обліку цінних паперів, смарт-контракти та електронні системи голосування, дозволяє підвищити прозорість і точність фінансових операцій, скоротити ризики маніпуляцій та забезпечити оперативний доступ до актуальної інформації для акціонерів і регуляторів.

Окрім цього, альтернативні способи врегулювання корпоративних спорів, такі як медіація та арбітраж, можуть значно підвищити ефективність розв'язання конфліктів, зменшити тривалість судових процесів і зберегти ділові відносини між сторонами. Компаративний аналіз міжнародного досвіду показує, що інтеграція таких механізмів у

національну практику дозволяє підвищити довіру інвесторів, стимулювати інвестиційну активність і створює передумови для формування стабільного та передбачуваного корпоративного середовища.

Таким чином, комплексне впровадження цифрових технологій, вдосконалення процедур врегулювання спорів та адаптація кращих міжнародних практик у поєднанні з реформою законодавства стане ключовим чинником підвищення ефективності фінансових механізмів корпорацій в Україні та зміцнення їхньої конкурентоспроможності на глобальному ринку.

Перспективи. Подальші дослідження в сфері фінансових механізмів корпорацій і правового врегулювання корпоративних спорів можуть зосередитися на кількох ключових напрямках. Важливо вивчати інтеграцію цифрових технологій у корпоративне управління, зокрема блокчейн, смарт-контракти та платформи електронного голосування, для підвищення прозорості та ефективності фінансових рішень. Дослідження ефективності таких технологій у практичному застосуванні в Україні дозволить адаптувати міжнародний досвід до національних умов.

Також перспективним є аналіз механізмів захисту міноритарних акціонерів та альтернативного врегулювання корпоративних спорів. Медіація, арбітраж та гібридні моделі, що поєднують обов'язковий викуп акцій з незалежним аудитом, показали високу ефективність у зарубіжних практиках. Український корпоративний сектор потребує дослідження шляхів впровадження таких моделей, оцінки їхньої юридичної та економічної доцільності.

Актуальним є також вивчення порівняльних моделей корпоративного фінансування та управління ризиками в різних юрисдикціях, що дозволить визначити оптимальні практики для підвищення стійкості українських корпорацій.

Комплексне поєднання цих напрямків дослідження сприятиме формуванню прозорої, ефективної та соціально відповідальної моделі корпоративного управління в Україні, яка відповідає сучасним викликам глобалізації та цифровізації економіки.

Ключові слова: міноритарні акціонери, корпоративні фінанси, корпоративні спори, медіація, арбітраж, правове регулювання, компаративний аналіз.

Summary. *Introduction. In the current conditions of globalization and digitalization of the economy, corporations play a key role in ensuring economic development and integrating national markets into the global financial system. The growing significance of the corporate sector is accompanied by complex challenges in financial management and the legal regulation of corporate disputes, which necessitates a comprehensive study of the interconnection between corporate financial mechanisms and legal instruments for protecting the rights of participants in corporate relations. Modern corporations operate in a dynamic environment where the efficiency of managerial decisions and the transparency of financial operations directly affect market stability, investment attractiveness, and shareholder trust.*

Special attention in scientific research is given to the protection of minority shareholders' rights and the optimization of corporate dispute resolution procedures. In Ukraine, these issues are mostly regulated through traditional judicial mechanisms, which are often lengthy, costly, and not always effective, potentially negatively impacting the business climate and reducing investment attractiveness. In contrast, international practices actively employ alternative dispute resolution methods, such as mediation, arbitration, and digital platforms for corporate governance, highlighting the need for modernization of Ukrainian approaches. Furthermore, the implementation of modern information and digital technologies, including electronic voting, smart

contracts, and blockchain systems for managing corporate finances, can increase transparency of operations, reduce conflicts among shareholders, and ensure timely protection of minority participants’ rights.

Thus, integrating international experience combined with the adaptation of national legislation creates the conditions for enhancing corporate governance efficiency and developing a transparent, stable, and competitive corporate sector in Ukraine.

Purpose. The aim of this article is to conduct a comparative analysis of corporate financial mechanisms and legal instruments for resolving corporate disputes, to identify effective models of corporate governance based on Ukrainian and international experience, and to determine the prospects for implementing modern financial and legal approaches to enhance the transparency, stability, and investment attractiveness of Ukraine’s corporate sector.

Materials and methods. The study employed a comprehensive approach combining theoretical analysis, comparative study, and empirical research of corporate governance practices. The material basis of the research included Ukrainian legislation, regulatory documents on corporate governance and financial activities, judicial practice, as well as international experience from the USA, EU, the United Kingdom, and Canada regarding corporate financial mechanisms and dispute resolution.

The research methods included:

- analysis and synthesis – to identify the main trends in corporate financial management and mechanisms for protecting shareholders’ rights;*
- comparative method – to compare ukrainian legal models with international practices;*
- systemic approach – to study the interconnection between financial mechanisms and legal regulation of corporate disputes;*

- *critical analysis – to assess the effectiveness of existing procedures and propose improvements;*
- *empirical method – based on the analysis of specific cases of corporate disputes, mediation, and arbitration practices.*

This approach enables a comprehensive and systematic analysis of corporate financial and legal instruments, taking into account both internal mechanisms for capital and risk management and external legal frameworks regulating corporate relations and shareholder rights protection. The comprehensive analysis allows for evaluating the effectiveness of existing financing mechanisms and dispute resolution procedures, identifying legislative gaps that limit transparency, flexibility, and investment attractiveness of the corporate sector. Furthermore, it facilitates a comparison of national corporate governance models with international practices, identifies best practices for minority shareholders, the implementation of digital technologies, and optimal methods of alternative dispute resolution, such as mediation and arbitration. Based on the results, recommendations can be developed for modernizing corporate regulation in the context of digitalization and globalization of the economy, contributing to increased efficiency, transparency, and stability of the financial environment, as well as strengthening investor confidence in Ukrainian corporations.

Results. The study showed that corporate financial mechanisms in Ukraine are largely formed through traditional instruments, such as the issuance of shares and bonds, internal reinvestment of profits, dividend policies, as well as internal control and risk management systems. Analysis of practice revealed that Ukrainian corporations still exhibit limited transparency and managerial effectiveness compared to international models, where independent audit committees, automated control systems, and buy-out/buy-in mechanisms for minority shareholders are commonly employed.

Legal regulation of corporate disputes in Ukraine is primarily carried out through court procedures, leading to lengthy and costly processes, high expenses, and the risk of damaging business relationships. Comparative analysis demonstrated that international practices, particularly mediation, arbitration, and the use of digital platforms for corporate governance, provide more flexible and faster conflict resolution while maintaining confidentiality and business connections.

The research also identified the growing role of digital technologies in corporate finance. The use of electronic voting, blockchain, and smart contracts enables automation of operations, improves transparency of governance, and creates new mechanisms for protecting shareholders' rights.

Comparative analysis of Ukrainian and international models showed that successful corporate governance relies on transparency, a clear division of powers between management and supervisory boards, and effective protection of minority shareholders through mechanisms such as mandatory share buybacks, class actions, and independent audits.

Thus, the results of the study demonstrate an urgent need to modernize Ukrainian corporate governance legislation and corporate financial mechanisms. The current regulatory framework does not always ensure sufficient transparency, efficiency, or protection of all participants in corporate relations, especially minority shareholders. Implementing digital technologies, such as blockchain for securities accounting, smart contracts, and electronic voting systems, can enhance transparency and accuracy of financial operations, reduce manipulation risks, and provide timely access to up-to-date information for shareholders and regulators.

Additionally, alternative dispute resolution methods, such as mediation and arbitration, can significantly increase the efficiency of conflict resolution, shorten court proceedings, and preserve business relationships. Comparative analysis of international experience shows that integrating such mechanisms

into national practice can enhance investor confidence, stimulate investment activity, and create conditions for a stable and predictable corporate environment.

Overall, the comprehensive implementation of digital technologies, improvement of dispute resolution procedures, and adaptation of best international practices combined with legislative reform will be a key factor in enhancing the efficiency of corporate financial mechanisms in Ukraine and strengthening their competitiveness in the global market.

Discussion. Further research in the field of corporate financial mechanisms and legal regulation of corporate disputes can focus on several key areas. It is important to study the integration of digital technologies into corporate governance, including blockchain, smart contracts, and electronic voting platforms, to enhance transparency and the efficiency of financial decisions. Examining the practical effectiveness of these technologies in Ukraine will allow for the adaptation of international experience to national conditions.

Another promising direction is the analysis of mechanisms for protecting minority shareholders and alternative dispute resolution in corporate conflicts. Mediation, arbitration, and hybrid models combining mandatory share buybacks with independent audits have shown high efficiency in international practice. The Ukrainian corporate sector requires research on ways to implement such models, assessing their legal and economic feasibility.

It is also relevant to study comparative models of corporate financing and risk management in different jurisdictions, which will help identify optimal practices to enhance the resilience of Ukrainian corporations.

A comprehensive combination of these research directions will contribute to the formation of a transparent, efficient, and socially responsible model of corporate governance in Ukraine, aligning with the modern challenges of globalization and digitalization of the economy.

Key words: *minority shareholders, corporate finance, corporate disputes, mediation, arbitration, legal regulation, comparative analysis.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації та цифровізації економіки корпоративний сектор набуває все більшої ваги у забезпеченні економічного розвитку та інтеграції національних ринків у світову фінансову систему. Разом із зростанням ролі корпорацій ускладнюються фінансові та правові механізми їх діяльності, зокрема управління капіталом, розподіл прибутку та захист прав акціонерів. В Україні правове врегулювання корпоративних спорів здебільшого здійснюється через традиційні судові механізми, що часто є тривалими, затратними та неефективними. Водночас міжнародна практика демонструє високий потенціал альтернативних методів, таких як медіація, арбітраж та цифрові платформи для корпоративного управління. Виникає нагальна потреба в дослідженні взаємозв'язку фінансових механізмів корпорацій та правових інструментів захисту акціонерів із метою модернізації корпоративного регулювання в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про активне вивчення проблеми фінансових механізмів корпорацій та правового врегулювання корпоративних спорів як в Україні, так і за кордоном. Вітчизняні науковці, серед яких Дутко Н. [5], Мамутов В. [6]., Буткевич В. [1], Кузьмін І. [4], Гаврилюк Т. [8], Шевчук С. [3], Петренко І. [7], приділяють увагу вдосконаленню законодавчої бази корпоративного управління, розвитку альтернативних способів врегулювання спорів, таких як медіація та арбітраж, а також впровадженню сучасних цифрових технологій для підвищення прозорості та ефективності фінансових рішень. Зарубіжні дослідження, зокрема роботи вчених США, Великої Британії та ЄС, акцентують на компаративістському підході, вивченні кращих практик

корпоративного управління та захисту прав міноритарних акціонерів через механізми buy-out, buy-in, електронне голосування та блокчейн-технології. Комплексний аналіз цих джерел дозволяє визначити сучасні тенденції та перспективи модернізації українського корпоративного законодавства.

Мета статті. Метою статті є проведення компаративного аналізу фінансових механізмів корпорацій та правових інструментів врегулювання корпоративних спорів, виявлення ефективних моделей корпоративного управління на основі українського та зарубіжного досвіду, а також визначення перспектив впровадження сучасних фінансових і юридичних підходів для підвищення прозорості, стабільності та інвестиційної привабливості корпоративного сектору України.

Матеріали і методи. При написанні даної наукової статті застосовано комплексний підхід, що поєднує теоретичний аналіз, порівняльне дослідження (компаративістику) та емпіричне вивчення практики корпоративного управління. Джерельною базою роботи стали законодавчі акти України, нормативні документи щодо корпоративного управління та фінансової діяльності, судова практика, а також міжнародний досвід США, ЄС, Великої Британії та Канади у сфері фінансових механізмів корпорацій та врегулювання корпоративних спорів.

Методи дослідження включали:

- аналіз і синтез – для виявлення основних тенденцій у фінансовому управлінні корпорацій та механізмах захисту прав акціонерів;
- компаративний метод – для порівняння українських правових моделей із зарубіжними практиками;
- системний підхід – для дослідження взаємозв'язку фінансових механізмів та правового регулювання корпоративних спорів;
- метод критичного аналізу – для оцінки ефективності існуючих процедур та пропозиції вдосконалень;

- емпіричний метод – на основі аналізу конкретних кейсів корпоративних спорів, практики медіації та арбітражу.

Цей підхід дозволяє проводити всебічний та системний аналіз фінансово-правових інструментів корпорацій, враховуючи як внутрішні механізми управління капіталом і ризиками, так і зовнішні правові рамки, що регулюють корпоративні відносини та захист прав акціонерів. Завдяки комплексному аналізу можна не лише оцінити ефективність існуючих механізмів фінансування та врегулювання корпоративних спорів, але й виявити прогалини у законодавстві, що обмежують прозорість, гнучкість та інвестиційну привабливість корпоративного сектору. Крім того, підхід дозволяє порівняти національні моделі корпоративного управління з міжнародними практиками, визначити найкращі інструменти для міноритарних акціонерів, впровадження цифрових технологій, а також оптимальні способи альтернативного вирішення спорів, таких як медіація та арбітраж. На основі отриманих результатів можна розробити рекомендації щодо модернізації корпоративного регулювання в умовах цифровізації та глобалізації економіки, що сприятиме підвищенню ефективності, прозорості та стабільності фінансового середовища, а також зміцненню довіри інвесторів до українських корпорацій.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах стрімкого розвитку глобалізації, цифровізації економіки та зростаючого значення корпорацій у світовій економічній системі стає критично важливим дослідити фінансові механізми корпорацій у поєднанні з правовими інструментами врегулювання корпоративних спорів.

Фінансові механізми корпорацій включають формування капіталу через випуск акцій, облігацій, внутрішнє реінвестування прибутку, політику дивідендних виплат, а також системи внутрішнього контролю та управління ризиками. В українському контексті важливим є баланс між

стимулюванням інвестицій та забезпеченням захисту прав акціонерів, що вимагає надійного правового регулювання корпоративної діяльності [1].

За кордоном, зокрема в Сполучених Штатах та ЄС, активно використовують незалежні аудиторські комітети, механізми buy-out і buy-in для міноритарних акціонерів, а також автоматизовані системи внутрішнього контролю, що підвищують якість фінансових рішень і знижують ризики маніпуляцій [2].

Окрему увагу привертає правове врегулювання корпоративних спорів, яке включає конфлікти між акціонерами, менеджментом, наглядовими радами та іншими зацікавленими сторонами. В Україні більшість спорів вирішується через суди, що приводить до затяжних процедур, великих витрат на судовий процес і ризику втрати ділових відносин [3].

У порівнянні з цим, у Великій Британії чи Канаді сторони часто вдаються до арбітражу або медіації, завдяки чому досягають більш гнучкого, конфіденційного та швидкого вирішення суперечностей [4].

Аналіз міжнародної практики показує, що успішні моделі корпоративного регулювання базуються на високому рівні прозорості, чіткому поділі повноважень між менеджментом та наглядовими радами, а також на належному захисті прав міноритарних акціонерів. У багатьох правових системах функціонують механізми збору колективних позовів (shareholder class actions), обов'язкового викупу акцій і незалежних аудиторських перевірок, що стимулює коректну поведінку мажоритаріїв і захищає інтереси дрібних інвесторів [5].

Сучасні тенденції також свідчать про зростаючу роль цифрових технологій у корпоративній фінансовій сфері. Електронне голосування, платформи блокчейн для випуску цінних паперів, системи смарт-контрактів дають можливість автоматизувати фінансові операції, підвищити прозорість управління та запровадити нові засоби захисту

акціонерів. Зарубіжні юрисдикції вже успішно впроваджують подібні моделі, створюючи правові рамки для «цифрових корпорацій», чим Україна також може скористатися, адаптуючи національне законодавство до сучасних викликів [6; 7].

Ще одним важливим аспектом є захист міноритарних акціонерів. В Україні цей напрямок досі недостатньо розвинений через обмежену ефективність механізмів корпоративного контролю. Прозора звітність, обов'язковий викуп акцій та механізми колективних позовів могли б надати міноритаріям реальні інструменти впливу та захисту своїх прав [8].

На міжнародному рівні використовуються гібридні моделі: наприклад, обов'язковий викуп за справедливою ціною в поєднанні з незалежним аудитом і медіацією для улагодження спорів, що демонструє високу ефективність.

При цьому українське законодавство потребує додаткових змін для імплементації таких моделей. Потрібно вдосконалити правову базу щодо корпоративного арбітражу, запровадити обов'язкові положення про досудове врегулювання спорів (медіацію), встановити нормативи для цифрових фінансових інструментів і захисту даних акціонерів [9].

Компаративний підхід підтверджує, що успішні моделі корпоративного управління формується там, де регулятор підтримує баланс між свободою корпорацій та захистом інвесторів.

Впровадження міжнародного досвіду повинно поєднуватися з особливостями української правової системи та економічного середовища. Українські науковці підкреслюють, що ефективне корпоративне управління та стабільні фінансові механізми можуть стати фундаментом для зростання інвестиційної привабливості, підвищення конкурентоздатності вітчизняних корпорацій і забезпечення сталого економічного розвитку країни [10].

Отже, компаративний аналіз фінансових механізмів корпорацій і правового врегулювання корпоративних спорів демонструє, що українське законодавство має всі передумови для трансформації на основі міжнародних практик. Запровадження прозорих фінансових інструментів, механізмів захисту міноритаріїв, цифрових рішень і альтернативних процедур вирішення спорів може значно підвищити ефективність корпоративного сектору та зміцнити довіру інвесторів. У майбутньому це сприятиме створенню стабільної, інноваційної та соціально відповідальної моделі корпоративного управління в Україні.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведений компаративний аналіз фінансових механізмів корпорацій та правового врегулювання корпоративних спорів свідчить про високу значущість інтеграції фінансових і правових інструментів для забезпечення ефективного функціонування корпоративного сектору в Україні. Дослідження показало, що українське законодавство має базові засади корпоративного управління, проте потребує вдосконалення у напрямі прозорості фінансових механізмів, захисту прав міноритарних акціонерів, розвитку альтернативних способів врегулювання спорів, таких як медіація та арбітраж. Порівняльний аналіз із зарубіжними практиками виявив, що використання цифрових фінансових інструментів, смарт-контрактів та електронних платформ голосування здатне значно підвищити ефективність корпоративного управління та знизити ризики конфліктів.

Перспективи подальших досліджень у сфері корпоративного управління та фінансових механізмів полягають у детальному аналізі ефективності конкретних моделей корпоративного фінансування в українських умовах із застосуванням підходів юридичної компаративістики для порівняння національного законодавства з міжнародними стандартами. Особлива увага має бути приділена механізмам захисту міноритарних акціонерів, цифровізації корпоративного

управління та впровадженню процедур досудового врегулювання корпоративних спорів. Дослідження також можуть оцінити економічні та соціальні наслідки впровадження сучасних фінансово-правових інструментів, що сприятиме підвищенню прозорості, стабільності та інвестиційної привабливості корпоративного сектору України.

Література

1. Буткевич В. Г. *Корпоративне управління та фінансова діяльність підприємств*. Київ : Наукова думка, 2020. С. 45–112.
2. Кибенко О. Р. *Корпоративні спори в Україні: теорія і практика*. Харків : Право, 2019. С. 27–98.
3. Шевчук С. В. *Альтернативне вирішення корпоративних спорів: світовий досвід та перспективи для України*. Київ : Юридична практика, 2021. С. 63–140.
4. Кузьмін О. І. *Міноритарні акціонери та механізми корпоративного контролю*. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. С. 52–119.
5. Дутко Н. П. *Цифровізація корпоративного управління: сучасні підходи та моделі*. Одеса : Фенікс, 2022. С. 88–176.
6. Мамутов В. К. *Правове забезпечення діяльності корпорацій в Україні*. Київ : Юрінком Інтер, 2017. С. 34–101.
7. Петренко І. В., Сидоренко О. М. *Корпоративні фінансові інструменти в умовах глобальних викликів*. Київ : Юрінком Інтер, 2025. С. 10–95.
8. Гаврилюк Т. П. *Медіація та арбітраж у корпоративних відносинах: новітні тренди*. Львів : Центр правових досліджень, 2025. С. 50–120.
9. Іванова М. С. *Цифрові цінні папери та блокчейн у корпоративному праві України*. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2025. С. 80–160.

10. Бойко Н. П. *Компаративістський аналіз корпоративного управління: міжнародний досвід для України*. Одеса : Право і суспільство, 2024. С. 22–105.

References

1. Butkevych V. H. Corporate Governance and Financial Activity of Enterprises. Kyiv: Naukova Dumka, 2020. P. 45–112 [in Ukrainian].
2. Kybenko O. R. Corporate Disputes in Ukraine: Theory and Practice. – Kharkiv: Pravo, 2019. P. 27–98 [in Ukrainian].
3. Shevchuk S. V. Alternative Resolution of Corporate Disputes: Global Experience and Prospects for Ukraine. Kyiv: Yurydychna praktyka, 2021. P. 63–140 [in Ukrainian].
4. Kuzmin O. I. Minority Shareholders and Corporate Control Mechanisms. Lviv: Ivan Franko LNU, 2018. P. 52–119 [in Ukrainian].
5. Dutko N. P. Digitalization of Corporate Governance: Modern Approaches and Models. Odesa: Fenix, 2022. P. 88–176 [in Ukrainian].
6. Mamutov V. K. Legal Support of Corporate Activities in Ukraine. Kyiv: Yurinkom Inter, 2017. P. 34–101 [in Ukrainian].
7. Petrenko I. V., Sydorenko O. M. Corporate Financial Instruments in the Context of Global Challenges. Kyiv: Yurinkom Inter, 2025. P. 10–95 [in Ukrainian].
8. Havryliuk T. P. Mediation and Arbitration in Corporate Relations: Latest Trends. Lviv: Center for Legal Studies, 2025. P. 50–120 [in Ukrainian].
9. Ivanova M. S. Digital Securities and Blockchain in Ukrainian Corporate Law. Kyiv: Taras Shevchenko KNU, 2025. P. 80–160 [in Ukrainian].
10. Boiko N. P. Comparative Analysis of Corporate Governance: International Experience for Ukraine. Odesa: Pravo i Suspilstvo, 2024. P. 22–105 [in Ukrainian].